

اعوذبالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

قال فيما اغويتني لاقعدنهم صراطك المستقيم ثم لاتينهم من بين ايديهم

موضوع گفتار ، شیطان شناسی بر اساس آیات قرآن کریم بود. رسیدیم به آیه شانزدهم از سوره مبارکه اعراف. در این آیه خدای متعال بعد از این که ملائکه را امر به سجود در برابر آدم می کند و بعد از آن که شیطان از این دستور الهی تمرد می کند و بعد از آن که در برابر دستور الهی استکبار می کند و می گوید «**أنا خير منه**» و بعد از آن که خدای متعال او را طرد می کند از جوار مقربان خودش و او را امر به هبوط می کند شیطان این جا گردن کشی می کند و می گوید «**فبما اغويتني**» خدایا حال که تو مرا گمراه کردی حال که تو مرا به وادی خواری کشاندی «**لأقعدن لهم صراطك المستقيم**» من دشمنی این انسان را به دل می گیرم و برای این که این انسان رو منحرف کنم بر صراط مستقیم تو کمین می کنم. این بسیار نکته مهمی است که شیطان کمین گاهش بر صراط مستقیم است. عده و عده شیطان روی افرادی تمرکز کردند که این ها در صراط مستقیم قدم برمی دارند که صراط مستقیم همان صراط عبودیت خدای متعال «**و ان اعبدونى هذا صراط المستقيم**» خدا رحمت کنه مرحومه احمد بن محمد بن خالد برقی از اصحاب بسیار جلیل القدر امام جواد و امام هادی علیهم السلام. یک کتابی نوشته به نام کتاب محاسن که بحمدالله قسمت هایی از این کتاب باقی مانده و به دست ما رسیده این کتاب مقدمه بر کتب اربعه است شاید در زمان امام جواد یا در زمان امام هادی نگاشته شده در این کتاب به سند صحیح از جناب ضرارة بن اعین نقل می کنه: زراره میگو می رفتم خدمت آقا امام صادق علیه السلام از حضرت تفسیر این

آیه شریفه رو پرسیدم که آقا جان که شیطان می گوید «لأقعدن لهم صراطك المستقیم» من بر صراط مستقیم تو تمرکز می کنم. کمین گاه من در صراط مستقیم توست. منظور از این آیه چیست؟ حضرت صادق علیه السلام فرمودند یا زراره «إنما صمد لك و لأصحاب» تمرکز شیطان بر روی شما شیعیان امیرالمومنین است شمایی که در صراط مستقیم قدم بر می دارید راه عبودیت خدا رو متوجه شدید و در مسیر عبودیت حرکت می کنید تمام تمرکز شیطان تمام عده و عده شیطان تمام قوای شیطان متمرکز شدند تا شمایی که در راه مستقیم هستید از این راه اخراج کنند تا این که شما را منحرف کنند و به وادی به وادی گمراهی و ضلالت بکشانند. انما صمد لك و لأصحابك اما الآخرون فقد فرق منهم» اما دیگران، شیطان روی اون ها تمرکز نمی کنه بی جهت نیروی خود رو صرف افرادی نمی کنه که این ها خود به خود در مسیر گمراهی هستند تمرکز شیطان بر روی انسان هایی است که در صراط مستقیم الهی قدم بر می دارن.

حال شیطان می گوید خدایا من از چهار راه این انسان هایی که در صراط مستقیم هستند گمراه می کنم «ثم لا تبينهم» من به سراغ این ها می رم «من بین ایدیههم» از دریچه آینده «و من خلفهم» از دریچه گذشته «و عن ایمانهم» از دریچه دین و معنویت و روحانیت اون ها رو منحرف می کنم «و عن شمائلهم» هم گاهی از راه غرایز و شهوات اون ها رو گمراه می کنم و خدایا هدف من از اغوای این ها هدف من از اذلال این انسان ها این است که «لا تجد اکثرهم شاکرین» که اون ها شاکر نباشند. شکرگزار نباشند تمام تمرکز من این است کسانی که در صراط مستقیم قدم برمی دارند این ها رو غافل از نعمت تو و غافل از عنایت تو به اینها بکنم که این ها متوجه نشن این یک نعمت بزرگی است که ما در صراط مستقیم هستیم شکر این نعمت را به جا نیارند غافل از این نعمت

بزرگ بشن و شکرگزاری نکنند و خدای متعال هم تا حدودی این حرف شیطان را تصدیق کرده به این معنا که فرموده است «و قلیل من عبادی الشکور» کم اند از میان بندگان من اون افرادی که شکرگزار باشند اون افرادی که به داشته های خودشون نگاه کنن اون افرادی که نعمت های خدا رو ببینن خدای متعال می فرماید: اکثر انسان ها نافرمانند اکثر انسان ها ناسپاس اکثر انسان ها بی معرفت اند قدر نعمت های خدا رو نمی دونم بلکه دائم به نداشته ها نگاه می کنند. دائم به کمبودها نگاه می کنند دائم به نقص ها نگاه می کنند. دائم به داشته های دیگران نگاه می کنند. امیرالمومنین در نامه به حارث حمدانی نکته بسیار زیبایی را می فرماید می فرماید «یا حارث اکثر ان تنظر الی من فضلت علیه» اگر می خواهی نعمت های خدا رو درک کنی اگر می خوی به داشته های خودت توجه کنی زیاد فکر کن به انسان هایی که از داشته های تو محروم اند. به انسان هایی که از نعمت هایی که خدا به تو داده بی بهره اگر می خواهی قدر سلامتیت بدونی به بیمار ها زیاد فکر کن اگه می خوی قدر آزادتو بدونی به زندانی ها زیاد فکر کن اگه می خوی قدر بینایت رو بدونی به نابیناها زیاد فکر کن اگه می خوی قدر شنوایی ات رو بدونی به گوش سالمی که خدا به تو داده به این نعمت های زیبایی که خدا به تو داده زیاد فکر کن اگر می خواهی قدر شنوایی ات رو بدونی به اون کسانی که از این نعمت بی بهره اند زیاد فکر کن خدای متعال بارها در قرآن همین نعمت هایی که گاهی ساده به ذهن ما میاد رو برای ما یادآوری می کند «جعل لکم السمع و الابصاروالافتدة» در سوره مبارکه نحل که یکی از اسامی این سوره سوره نعمته خدای متعال چهل نعمت را به ما یادآوری کرده از همین نعمت هایی که ما گاهی ساده از کنارش رد می شیم و بهش توجه نداریم اگر انسان توجه داشته باشه به این نعمت ها به مقام شکر می رسد اگر انسان یادش

عنوان: شیطان شناسی | جلسه ششم | استاد طباطبایی

نزه نعمت های خدا شکرگزاری می کنه خدای متعال انشا الله همه ما رو در زمره شاکران نعمت
های خودش قرار بدهد والسلام علیکم ورحمه الله وبرکاته